

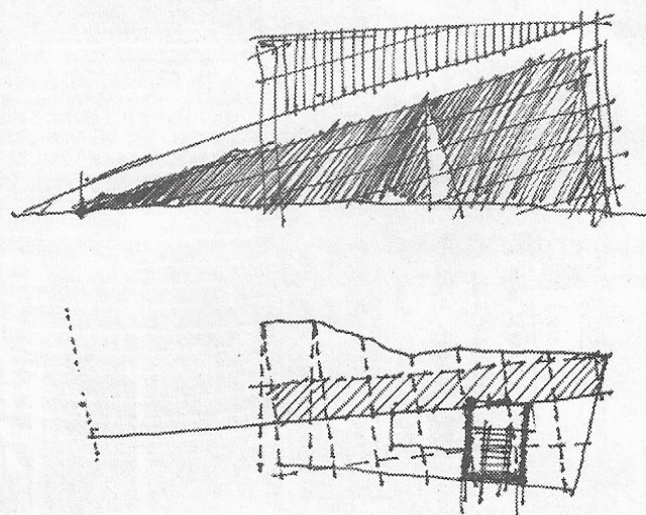
Julián Kepl

VEREJNÁ SÚŤAŽ - POLYFUNKČNÝ OBJEKT NA HODŽOVOM NÁMESTÍ V BRATISLAVE

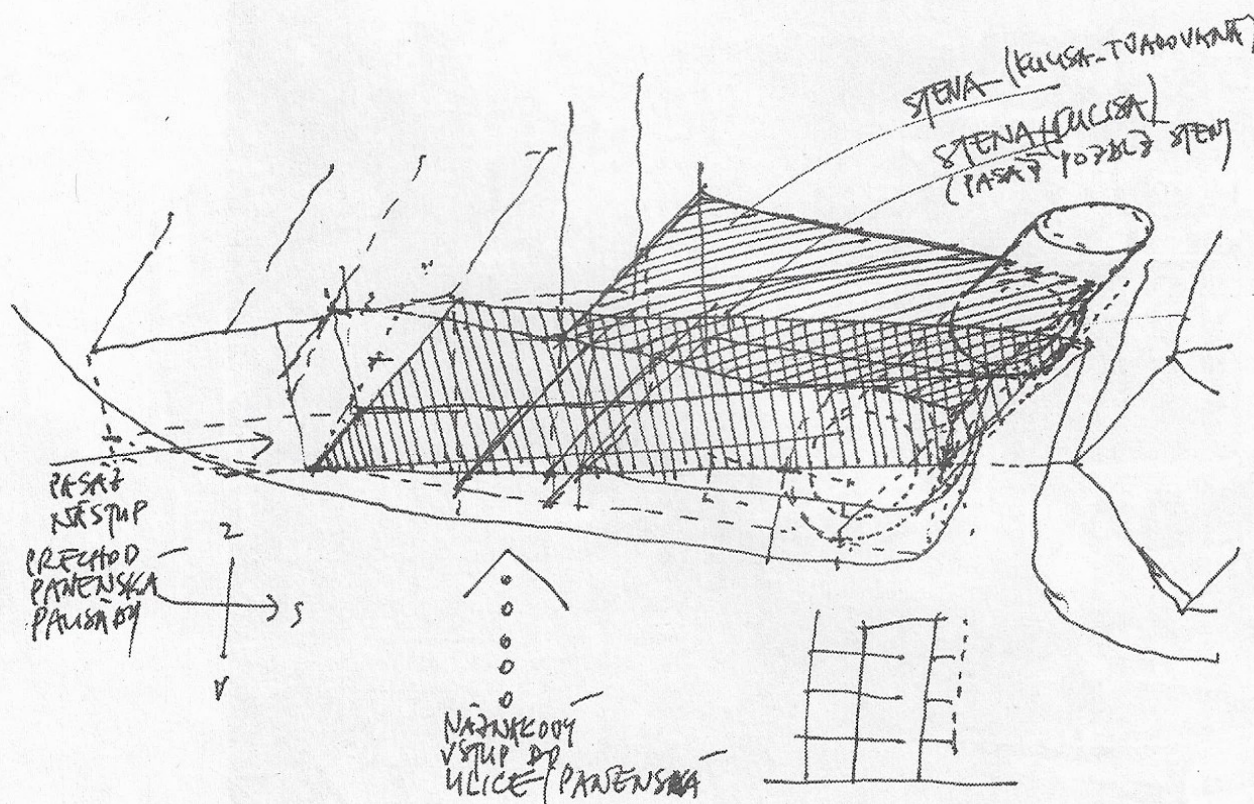
Verejná súťaž na vypracovanie urbanisticko-architektonického riešenia výstavby polyfunkčného objektu na námestí pred prezidentským palácom v Bratislave pozostávala z dvoch úloh. Tá prvá, na "urbanistickú organizáciu parteru námestia", vzhľadom na vysokú rozpracovanosť navrhovaných objektov v riešenej lokalite, bola zadaná so značným meškaním. Druhou úlohou, ktorá bola vlastným predmetom súťaže, bol návrh polyfunkčného objektu v ukončení bloku domov medzi Panenskou ulicou a Palisádami. Môj návrh budovy podmienili a sformovali nasledovné úvahy.

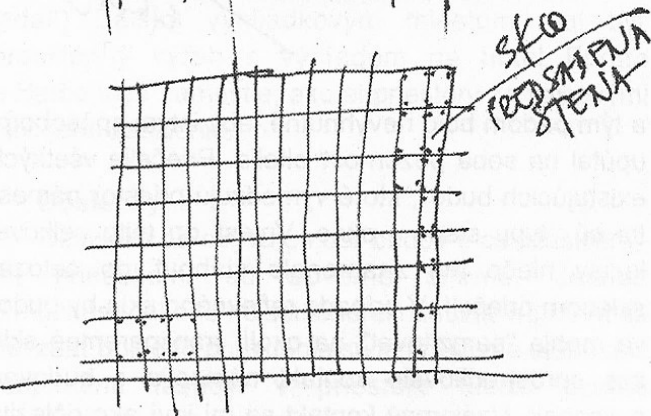
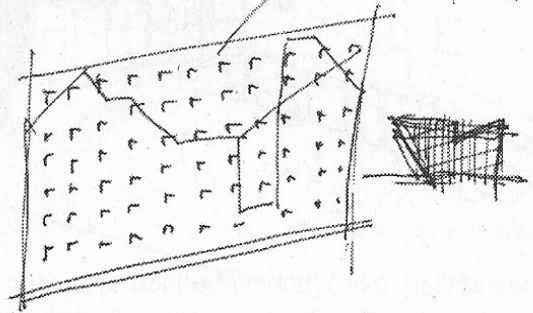
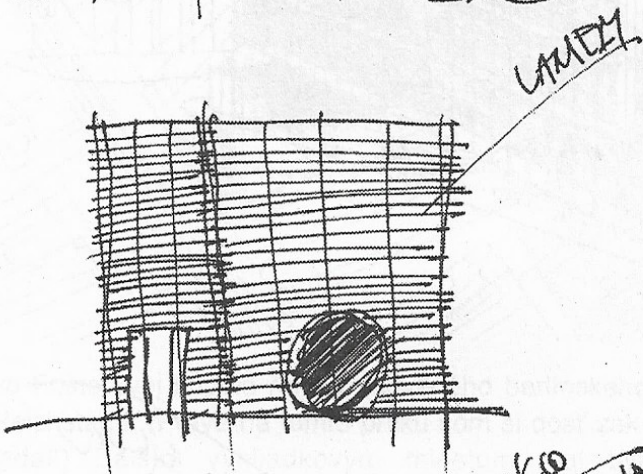
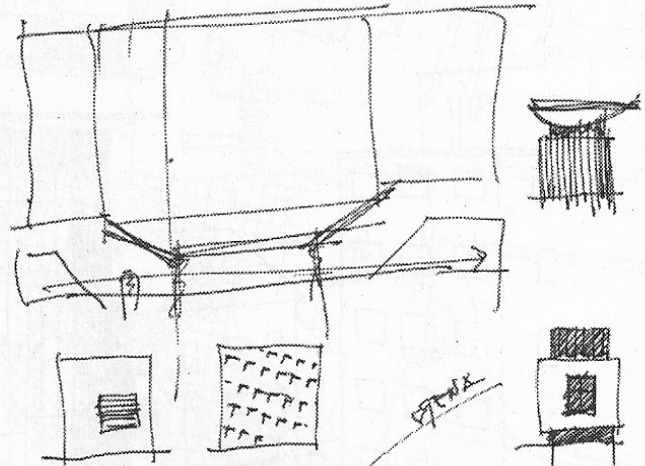
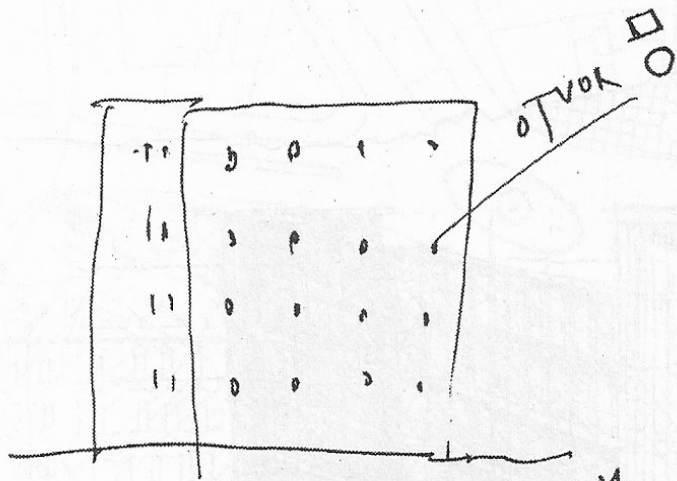
Reklamná stena

Prvý, nesmierne vtieravý podnet na riešenie danej úlohy mi poskytol súčasný stav lokality. Štíty domov po vybúraní susedných objektov vďaka svojej exponovanej polohe do námestia sa stali vhodnou plochou pre umiestnenie veľkoplošných reklám známych svetových firiem. Musím sa priznať, že som takmer podľahol pokušeniu navrhnúť objekt s "informačným" priečelím do námestia a iniciovať tak vytvorenie bratislavskej podoby Piccadilly Circus.

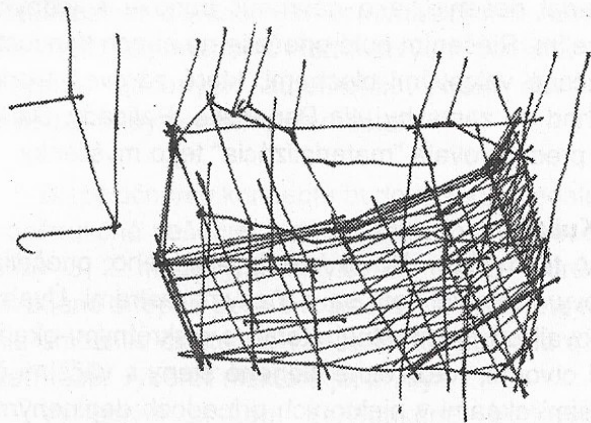
Keď som sa ale hlbšie ponoril do úvah o tomto priestore a o požiadavke vypisovateľa na reprezentatívnu funkciu námestia, zdalo sa mi nedôstojne zdegradovať architektúru na prostriedok agresívnej komercie. Zaujímavým výsledkom týchto úvah bolo objavenie hlbšej podstaty navrhovanej budovy, ktorá sa mi začala paradoxne javiť ako objekt s jedným priečelím.

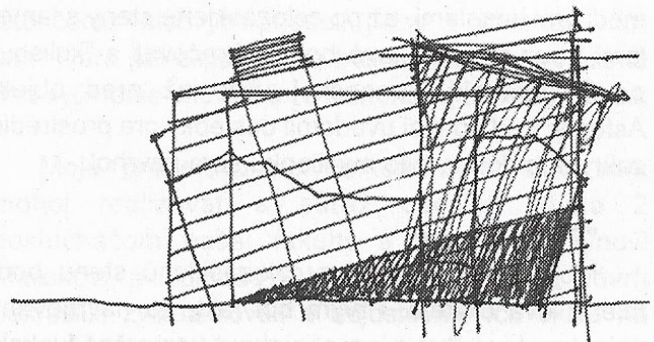

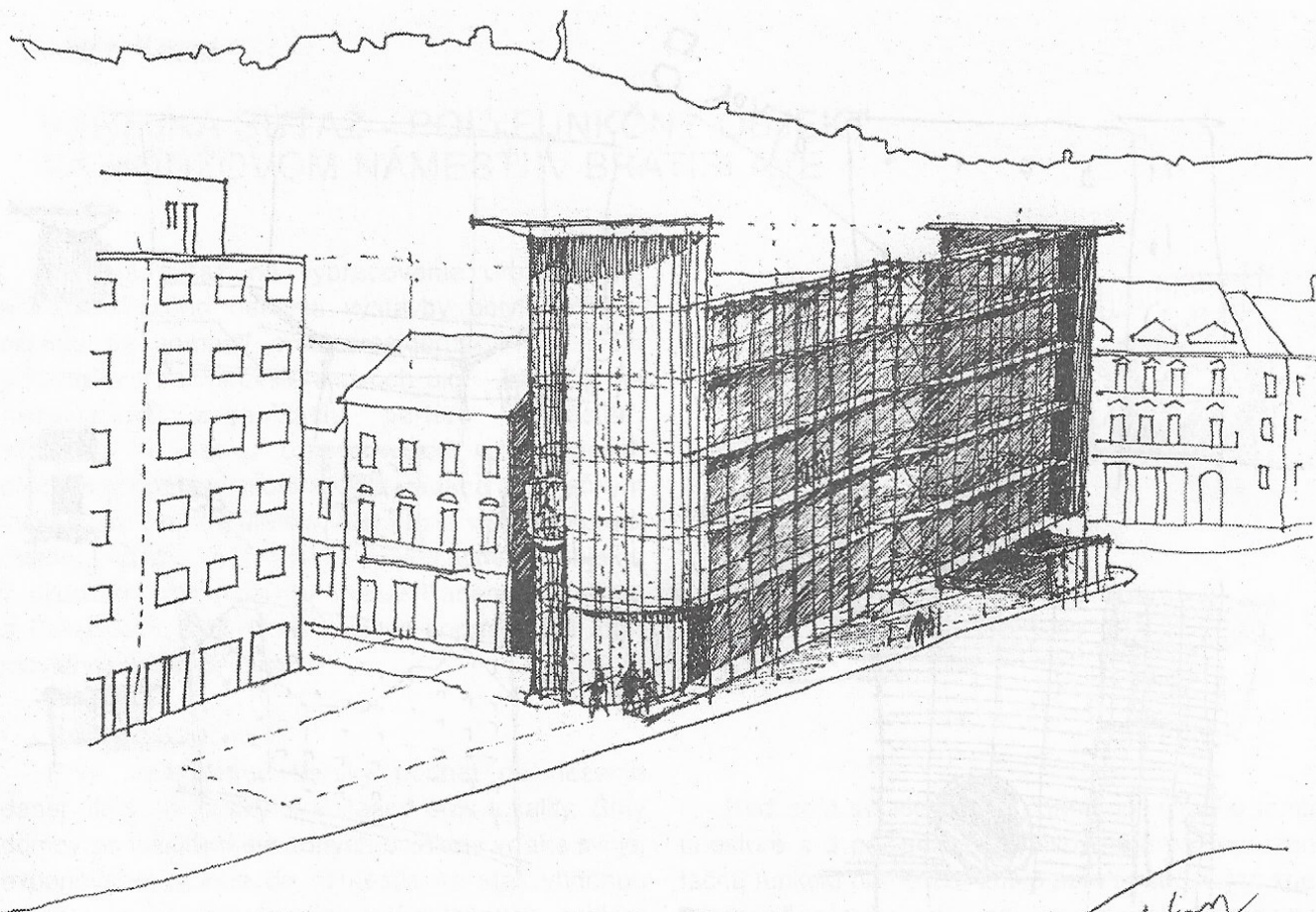
Štúdia rastra steny - priečelia

Variantné štúdie charakteru priečelí - kulisy

Štúdia charakteru objektu

Jedno priečelie

Geometria pozemku a jeho poloha na námestí výrazne akcentujú východné priečelie (orientované do námestia). Úporne som sa chytil tejto vlastnosti a hľadal riešenie, ako navrhnuť budovu s jedným priečelím. Riešením bolo priečelie na oboch koncoch ukončené valcovými plochami, ktoré zároveň tvorili prechod do zástavby ulíc Panenská, Palisády. Ďalší krok predstavovala "materializácia" tejto myšlienky.

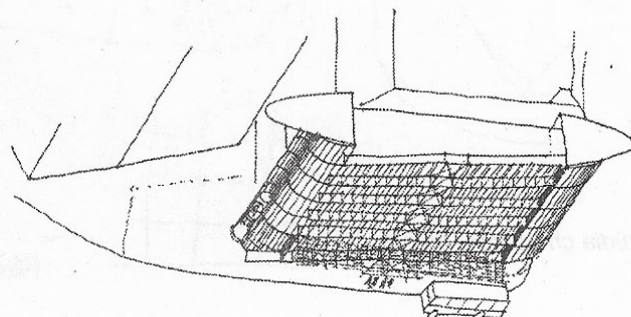
Kulisa

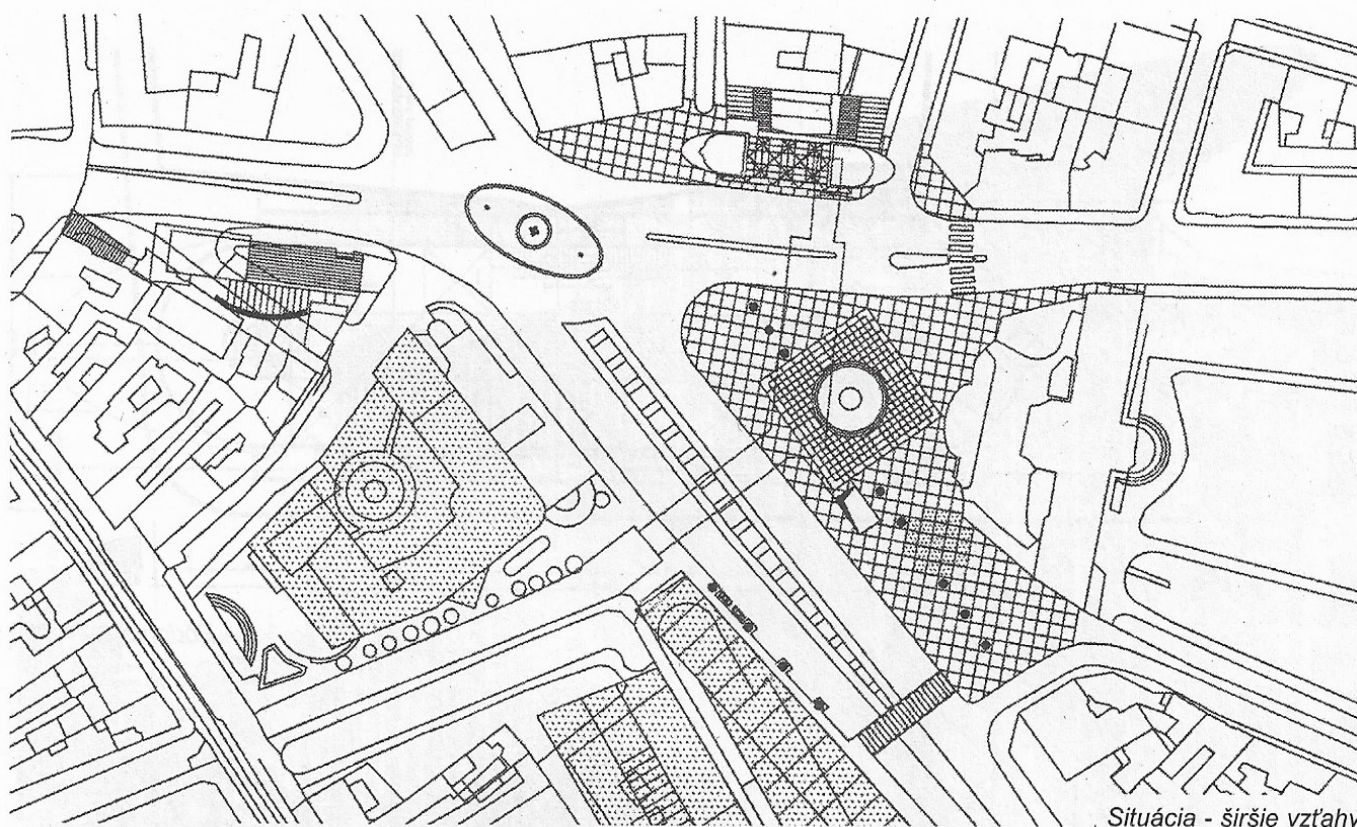
V tejto fáze išlo o návrh vlastného priečelia budovy. Pohrával som sa s rôznymi rastrami. Úvahy oscillovali od "pevnostnej steny" s diskretnými okennými otvormi, cez rôzne členené steny s väčšími či menšími oknami v niektorých prípadoch doplnenými módnymi lamelami, až po celozasklené steny s lamelami i bez nich. Lákavé bolo pokračovať s "kulisou" pred vyústenie Panenskej ulice až pred objekt Astorky. Keď som si uvedomil dôsledky pre prostredie zakrytého domu, túto myšlienku som zavrhol.

"Pan de verre"

Moje rozhodnutie pre celozasklenú stenu podmienili dva činitele. Prvým bol fakt, že navrhovaný objekt mal z veľkej miery obsiahnuť komerčné funkcie

a tým pádom bolo nevyhnutné, aby istým spôsobom upútal na seba pozornosť okolia. Priečelia všetkých existujúcich budov, ktoré vymedzujú priestor námestia sú typu stena - okno. Vniesť do tejto celkovej kulisy niečo iné znamenalo siahnuť po celozasklenom priečelí. V prípade reflexného skla by budova mohla "parazitovať" na okolí, transparentné sklo zas sprostredkovalo kontakt námestia s budovou a naopak. Vzájomný kontakt sa mi javí ako dôležitý z hľadiska života námestia, preto som sa pokúsil koncipovať budovu ako výhľadkovú terasu, z ktorej je možné pozorovať dianie na námestí pred prezidentským palácom. Tento zámer sa odrazil na riešení jednej z vnútorných komunikácií, ktorú som navrhol ako rampu na priečelí orientovanom do priestoru pred prezidentským palácom. Rampa mala predstavovať pokračovanie chodníka, akási lineárna obdoba rampy

Situácia - širšie vzťahy

vo Fosterovej kupole rekonštruovaného berlínskeho Reichstagu. (Práve na tomto prvku som si dosť zakladal!) Ďalším vyhlídkovým miestom mal byť presklenný výťah s výhľadom na hotel Fórum a Hurbanovo námestie, ako aj priestory za valcovými plochami zasklenia.

Dôsledky

Dôsledky na obývateľnosť budov s celozasklenými priečeliami sú dôverne známe. Jednou z možností, ako ich čiastočne eliminovať a pritom sa nevzdať úplného presklenia sú interaktívne alebo tiež respiračné fasády. V priestore medzi dvoma zasklenými rozhraniami je regulované prúdenie vzduchu, čím sa do istej miery mení fyzikálna charakteristika rozhrania medzi exteriérom a interiérom a takto je možné lepšie kontrolovať klímu vnútorného prostredia budovy. Takto bolo riešené i hlavné priečelie navrhovanej budovy. Do medzipriestoru som umiestnil rampu, čo na jednej strane znamenalo výhodu jej celoročného využitia, na strane druhej komunikácia tohto charakteru si nevyžaduje zvláštne nároky na tepelnú pohodu. Jej orientácia na východ nepredstavuje nadmerné tepelné zaťaženie v letnom období, v zimnom je zas priestor možné "dotovať" tepelnými stratami z vnútorných priestorov. Respiračná stena bola chápaná i akustická clona medzi interiérom budovy a rušným priestorom námestia.

Budova

Vypisovateľ súťaže definoval funkčné využitie

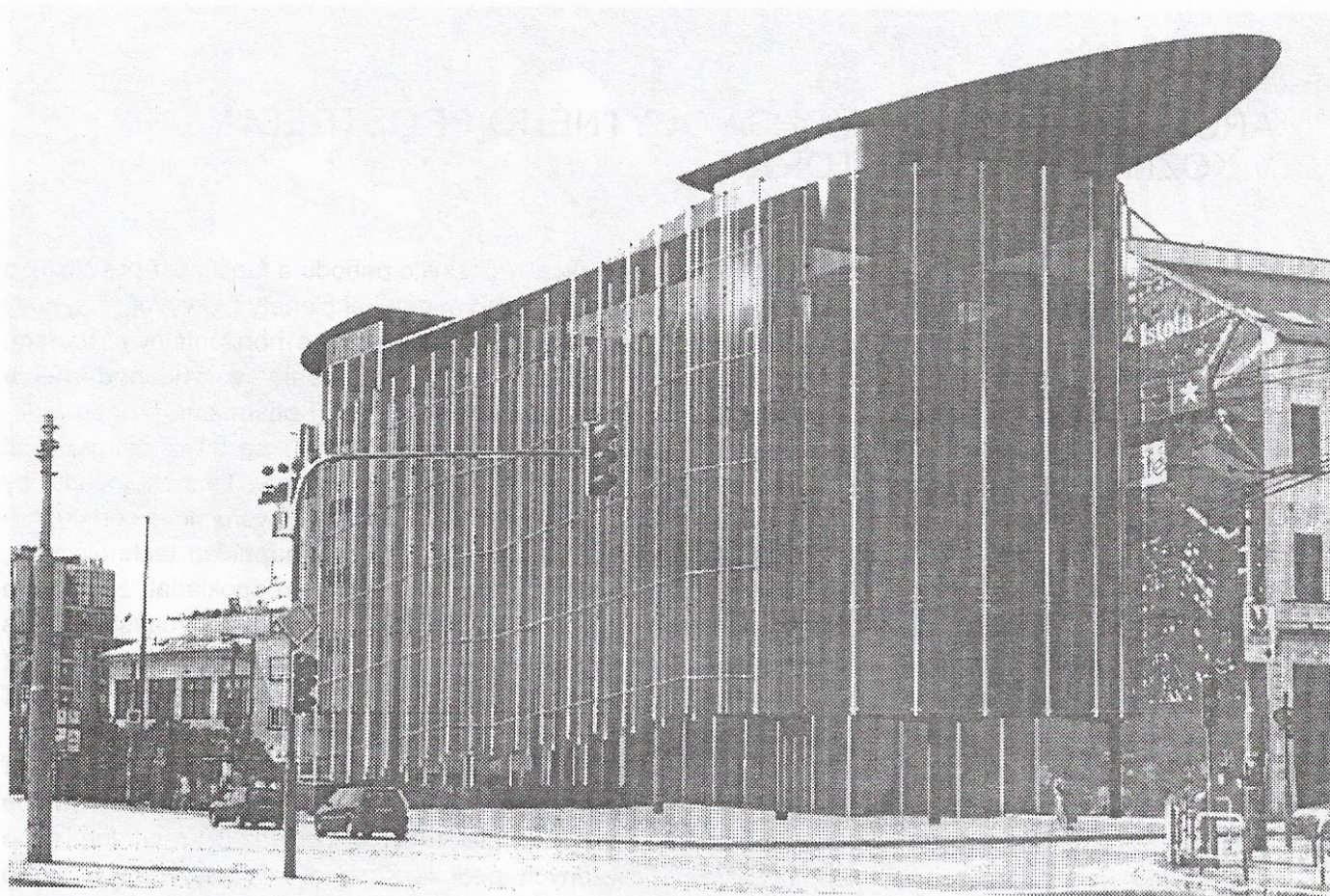
objektu: celý ako obchodný dom, ako polyfunkčný objekt s obchodno-administratívnymi priestormi, alebo celá budova len ako administratívna. Toto vymedzenie účelu objektu jednoznačne vyústilo do návrhu jednotlivých podlaží ako voľných, univerzálne využiteľných plôch s obslužným traktom, ktorý priliehal k pôvodným štítovým stenám. V tomto trakte boli navrhované priestory pre osobnú hygienu, únikové schodisko, výťahy a technické priestory. Rozmiestnenie vnútorných komunikácií malo umožniť variovateľ usporiadanie jednotlivých podlaží. Parkovanie osobných automobilov bolo navrhnuté v podzemí systémom paternoster.

Dispozičnému konceptu budovy zodpovedalo i jej konštrukčné riešenie, ktorého základom boli oceľové stĺpy s 2 metrovými hlavicami, medzi ktoré boli vkladané stropné polia o rozmere 4 x 4 m. Toto riešenie umožnilo čiastočne variovateľ i konštrukciu a vkladateľ, resp. vyberateľ niektoré jej prvky.

Výrazným prvkom polyfunkčnej budovy boli ukončenia valcových priečelí (južné a severné) "krídlom" tvaru pol-elipsy, ktoré boli konzolovito vyložené nad vyústenie chodníkov z Panenskej ulice a Palisád.

Moju predstavu polyfunkčného objektu som mohol realizovať a súťaž oboslať vďaka 2 poslucháčom našej fakulty a to môjmu synovi Marekovi a Tomášovi Korcovi, ktorí môj návrh nakreslili, zvizualizovali a adjustovali. Ich vklad na dotiahnutí mnohých detailov bol značný.

Pohľad od prezidentského paláca

Pohľad od hotela Forum